

Elisabeth Eng Eibak

Konsumprisindeks for Svalbard 2004

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, januar 2005
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
vennligst oppgi Statistisk sentralbyrå som kilde.

ISBN 82-537-6722-6 Trykt versjon
ISBN 82-537-6723-4 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe

08.02

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå/270

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Elisabeth Eng Eibak

Konsumprisindeks for Svalbard 2004

Rapporter 2005/3 • Statistisk sentralbyrå 2005

Statistisk sentralbyrå etablerte høsten 2003 en egen konsumprisindeks for Svalbard. Denne rapporten beskriver prisutviklingen på varer og tjenester som konsumeres av Svalbard-husholdninger på Svalbard, i perioden oktober 2003 - oktober 2004. Rapporten dokumenterer også det arbeidet som er gjort for å utarbeide konsumprisindeksen og redegjør videre for resultatene fra årets undersøkelse.

Konsumprisindeksen for Svalbard viser at konsumprisene samlet sett har steget med 1,0 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004. På konsumgruppenivå er det prisene innen "Alkoholholdige drikkevarer og tobakk" og "Utdanning" som har vist sterkest vekst, men det er prisutviklingen innen konsumgruppene "Transport" og "Bolig, lys og brensel" som bidrar mest til å trekke opp den generelle konsumprisveksten. Prisnedgang innen konsumgruppen "Klær og skotøy" bidrar derimot mest til å dempe oppgangen i konsumprisene. Til sammenligning har konsumprisindeksen for fastlandet steget med 1,4 prosent i samme periode.

Prosjektstøtte: Prosjektet er i sin helhet finansiert av Svalbard samfunnsdrift.

Innhold

1. Innledning.....	7
2. Opplegg og gjennomføring.....	8
2.1. Avgrensninger	8
2.2. Indeksberegninger.....	8
2.3. Klassifisering.....	9
2.4. Vektgrunnlag	9
2.5. Bedrifter	9
2.6. Vare- og tjenesteutvalg	10
2.7. Prisbegrepet	10
2.8. Prisinnsamling	10
2.9. Revisjon og kontroller.....	10
3. Feilkilder og usikkerhet i prismålingene	12
3.1. Feilkilder og usikkerhet.....	12
3.2. Frafall.....	12
3.3. Kvalitetsendringer	12
4. Antagelser/problemstillinger på konsumgruppenivå.....	14
5. Resultater.....	16
5.1. Konsumprisindeksen samlet	16
5.2. Resultater på konsumgruppenivå.....	16
Referanseliste.....	22
Vedlegg	
A. Tabeller	23
B. Representantvarekatalog.....	26
Tidligere utgitt på emneområdet	36
De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter	37

Figurregister

2. Opplegg og gjennomføring

2.1. Forbruksvekter i konsumprisindeksen for Svalbard	9
---	---

5. Resultater

5.1. Matvarer og alkoholfrie drikkevarer. Prosentvis endring. Okt. 2003 - okt. 2004	16
5.2. Bolig, lys og brensel. Prosentvis endring. Okt. 2003 - okt. 2004	18
5.3. Transport. Prosentvis endring. Okt. 2003 - okt. 2004	19

Tabellregister

5. Resultater

5.1. Konsumprisindeksen etter COICOP. Prosentvis endring. Okt. 2003– okt. 2004	16
--	----

Vedlegg

A1. Indekstall for utvalgte konsumgrupper. COICOP. mars 2001 = 100	23
A2. Endring i prosent, utvalgte konsumgrupper. COICOP. oktober 2003 - oktober 2004. Svalbard og fastlandet	24
A3. Konsumgrupper og forbruksvekter i konsumprisindeksen for Svalbard og for fastlandet. vektandel i prosent	25

1. Innledning

Svalbard har de 10-15 siste årene gått fra et tradisjonelt gruvesamfunn til et moderne lokalsamfunn. En allsidig handels- og servicenæring har etter hvert vokst frem med stadig flere aktører og et økende tilbud av varer og tjenester. Med bakgrunn i den endrede samfunnsstrukturen har Statistisk sentralbyrå fått i oppdrag å utarbeide en egen konsumprisindeks for Svalbard. Formålet med dette prosjektet er å skape et hjelpemiddel for blant annet lokale og sentrale myndigheter til å følge prisutviklingen på Svalbard i årene fremover på en tilfredsstillende måte. Konsumprisindeksen for Svalbard ble etablert høsten 2003, og skal belyse prisutviklingen på varer og tjenester konsumert av private husholdninger bosatt på Svalbard.

Konsumprisindeksen for Svalbard er bygd opp etter fastlandsmodellen. I hovedsak er det de samme grunnleggende prinsipper, metoder og klassifisering som ligger til grunn. Det er kun mindre metodiske forskjeller mellom konsumprisindeksen for Svalbard og for fastlandet, noe som gir et godt sammenligningsgrunnlag.

Konsumprisindeksen for 2004 er i sin helhet finansiert av Svalbard Samfunnsdrift AS.

Denne rapporten dokumenterer gjennomførelsen av arbeidet og redegjør for metoder, usikkerhet i datamaterialet og resultater fra undersøkelsen. Det er i rapporten særlig lagt fokus på forskjellene mellom konsumprisindeksen for Svalbard og fastlandsmodellen. For mer grunnleggende og omfattende konsumprisindeksteori og dokumentasjon, se konsumprisindeksen for fastlandet på Statistisk sentralbyrås nettsider <http://www.ssb.no/kpi/> og Norges offisielle statistikk (NOS) "Konsumprisindeksen 1995-2000".

Rapporten består av fem deler; Kapittel 2 gir en redegjørelse av opplegg og gjennomføring av undersøkelsen. Kapittel 3 omhandler mulige feilkilder og usikkerhet i datamaterialet. Videre gir kapittel 4 en sammenstilling av antagelser og problemstillinger på konsumgruppenivå. Kapittel 5 gjennomgår resultatene av undersøkelsen på totalindeksnivå og ned på konsumgruppenivå. Det blir også gjort en del sammenligninger med resultater fra konsumprisindeksen for fastlandet.

2. Opplegg og gjennomføring

2.1. Avgrensninger

Prisindeksen er basert på priser på varer og tjenester som konsumeres av Svalbard-husholdninger på Svalbard. Forbruksundersøkelsen 2001 viser at deler av Svalbard-husholdningenes forbruk er utgifter på varer og tjenester som kjøpes og konsumeres på fastlandet, slik som utgifter til egen bolig og til offentlige transportmidler. Prisene på varer og tjenester knyttet til disse utgiftene utelukkes dermed fra konsumprisindeksen. Kjøp av varer og tjenester på fastlandet inkluderes i den grad konsumet skjer på Svalbard.

Prisinnsamlingen på Svalbard er avgrenset til å kartlegge priser på varer og tjenester i Longyearbyen. Med denne avgrensingen dekker vi i all hovedsak tilbudet av varer og tjenester som tilbys og konsumeres av den norske bosetningen på Svalbard. Svalbard og Longyearbyen blir behandlet synonymt i denne undersøkelsen.

Det er ikke utarbeidet konsumprisindeks for ulike grupper av Svalbard-befolkningen. Statistisk sentralbyrå kartlegger prisutviklingen for en gjennomsnittlig Svalbard-husholdning.

2.2. Indeksberegninger

Konsumprisindeksen for Svalbard er bygd opp etter fastlandsmodellen. Det er kun mindre metodiske forskjeller noe som gir et best mulig sammenligningsgrunnlag. Beregningsmessig er prisindeksen for Svalbard noe mindre komplisert ettersom det i prisindeksen ikke skjer noen stratifisering i ulike geografiske områder slik som i fastlandsmodellen. Indeksene på mikronivå blir beregnet ved å ta et uveid¹ geometrisk gjennomsnitt av prisobservasjonene i aktuell periode (oktober 2004), sett i forhold til tilsvarende gjennomsnitt i prisreferanseperioden (oktober 2003). På generell form kan formelen for geometrisk gjennomsnitt for vare i uttrykkes på følgende vis;

$$G_i^a = \Pi \left(\frac{P_i^a}{P_i^0} \right)^{1/n}$$

hvor : P_i^a = pris på representantvare² i , periode a (oktober 2004)
 P_i^0 = pris på representantvare i , prisreferanseperiode 0 (oktober 2003)
 n = antall prisobservasjoner for vare i

Det beregnes prisindekser for hver enkelt representantvare. Konsumprisindeksen for Svalbard i 2004 består av 696 prisindekser på representantvarenivå. Målt ved forbruksandeler blir geometrisk gjennomsnitt benyttet på i overkant av 60 prosent av vare- og tjenestetutvalget. Det resterende utvalget beregnes ved formel for aritmetisk gjennomsnitt. Videre aggregering opp fra representantvarenivå til indekser på konsumgruppenivå og videre opp til totalindeks skjer etter Laspeyres prisindeksformel med forbruksandeler fra forbruksundersøkelsen på Svalbard 2001.

En Laspeyres prisindeks kan uttrykkes ved;

$$L_b^{0,a} = \sum_{i=1}^k w_i^0 I_i^a$$

I_i^a = indeks for representantvare i , periode a (oktober 2004).
 k = antall varer og tjenester som inngår i konsumgruppe b
 w_i^0 = forbruksandelen for representantvare i , prisreferanseperioden 0

$$\text{og } w_i^0 = p_i^0 q_i^0 / \sum p_i^0 q_i^0$$

I konsumprisindeksen på fastlandet blir det beregnet korttidsindekser med juli = 100 som deretter kjedes til en langtidsindeks der 1998 settes lik 100. I konsumprisindeksen for Svalbard i 2004 blir det først beregnet

¹ På representantvarenivå mangler vi relevant vektinformasjon for å kunne vekte de ulike observasjonene mot hverandre.

² Representantvarer utgjør utvalget av varer og tjenester som danner grunnlaget for beregningene.

korttidsindekser med oktober 2003 = 100 som deretter kjedes til en langtidsserie der mars 2001 settes lik 100. Konsumprisindeksen uttrykkes på indeksform og som endringstall uttrykt i prosent.

2.3. Klassifisering

I konsumprisindeksen for Svalbard benyttes, i likhet med konsumprisindeksen for fastlandet, COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose) for gruppering og aggregering av datamaterialet. COICOP er en konsumklassifisering utarbeidet av FN der klassifiseringskriteriene er sluttformålet med konsumet. COICOP deler husholdningenes forbruk av varer og tjenester inn i følgende 12 hovedgrupper (2- sifret konsumgruppe);

COICOP	Konsumgruppe
01	Matvarer og alkoholfrie drikkevarer
02	Alkoholholdige drikkevarer og tobakk
03	Klær og skotøy
04	Bolig, lys og brensel
05	Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo
06	Helsepleie
07	Transport
08	Post- og teletjenester
09	Kultur og fritid
10	Utdanning
11	Hotell- og restauranttjenester
12	Andre varer og tjenester

Disse 2- sifrede konsumgruppene blir igjen delt inn i undergrupper som betegnes 3-, 4- og 5- sifret COICOP. For eksempel består den 2- sifrede hovedgruppen "Matvarer og alkoholfrie drikkevarer" av gruppene "Matvarer" og "Alkoholfrie drikkevarer". "Matvarer" deles så videre ned til undergruppen "Brød og kornprodukter" som igjen brytes ned til "Mel og gryn". "Mel og gryn" inneholder en rekke representantvarer som f.eks. "Hvetemel, finsiktet, pakket, pose, 2 kg". Se for øvrig vedlegg B - representantvarekatalog.

2.4. Vektgrunnlag

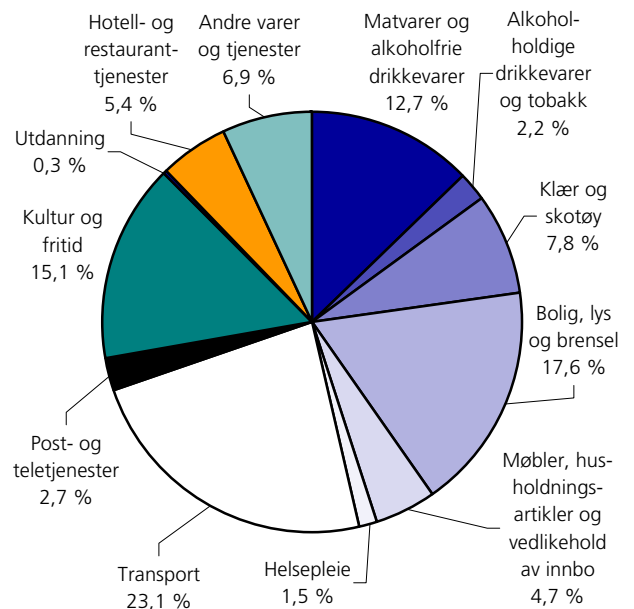
For å kunne etablere en konsumprisindeks er det i tillegg til prissett fra ulike perioder, nødvendig med et vektgrunnlag. Vektgrunnlaget i konsumprisindekser er normalt basert på forbruksundersøkelser. Formålet med forbruksundersøkelser er å gi en detaljert oversikt over private husholdningers forbruksutgifter. Det er Svalbardhusholdningenes forbruksutgifter som danner grunnlaget for forbruksandelene i konsumprisindeksen for Svalbard. Forbruksandelene bygger på resultatene fra Statistisk sentralbyrås forbruksundersøkelse på Svalbard fra februar/mars 2001. Vektgrunnlaget i konsumprisindeksen for Svalbard avviker noe fra vektgrunnlaget i konsumprisindeksen for fastlandet, ettersom vektene på fastlandet bygger på et gjennomsnitt av forbruksandeler fra de tre siste års forbruksundersøkelser for fastlandet. Det gjennomføres årlige forbruksundersøkelser på fastlandet og vektene revideres i august

hvert år. I konsumprisindeksen for Svalbard er det planlagt å gjennomføre forbruksundersøkelser på Svalbard hvert femte år.

Vektgrunnlaget i konsumprisindeksen 2004 er det samme som ble benyttet i konsumprisindeksen for 2003. Det har dog vært nødvendig å gjøre visse tilpasninger i vektsettet fra 2003 ettersom produktutvalget er blitt betydelig utvidet fra 2003 til 2004. Disse endringene er hovedsakelig blitt gjennomført på representantvarenivå. Forbruksandelene på aggregerte nivåer er beholdt uendret, med noen få unntak. Det er også gjort enkelte korreksjoner av resultater fra forbruksundersøkelsen 2001 med tall fra andre kilder.

For mer informasjon om Forbruksundersøkelsen 2001, se Rapport 2002/14.

Figur 2.1. Forbruksvekter i konsumprisindeksen for Svalbard

2.5. Bedrifter

Konsumprisindekser er i stor grad basert på utvalgsprinsipper og det foretas trekninger av blant annet bedriftsutvalg. I konsumprisindeksen for fastlandet blir bedriftene, hvorfra det innhentes månedlige prisopplysninger, trukket etter statistiske metoder. Til tross for et økende antall bedrifter gjennom de siste årene er Svalbard et svært avgrenset område, som gjør det mulig å kunne foreta en totaltelling blant bedriftene. Det vil si at det innhentes priser fra alle butikkene i Longyearbyen som tilbyr varer og tjenester rettet mot privat konsum. En totaltelling av butikker har den fordel at vi unngår eventuelle feilkilder som utvalgs- og registerfeil.

2.6. Vare- og tjenesteutvalg

For å kunne beregne en konsumprisindeks er det nødvendig med et vare- og tjenesteutvalg. Det er svært krevende å foreta en prisinnsamling på alle varer og tjenester som tilbys private husholdninger bosatt på Svalbard. Det må derfor foretas et utvalg av såkalte representantvarer som skal representere prisendringene for hele spekteret av varer og tjenester som private husholdninger konsumerer. Når man definerer en representantvare er det nødvendig med nøyaktige og detaljerte varebeskrivelser som kan sikre prisinnsamling av produkter med tilnærmet lik kvalitet. På en annen side kan ikke definisjonene være så detaljerte at det blir problemer å lage sammenhengende prisserier for de ulike representantvarene.

I konsumprisindeksen for Svalbard er det tatt utgangspunkt i det samme vare- og tjenesteutvalget som gjelder for konsumprisindeksen for fastlandet. Representantvareutvalget i fastlandsmodellen består av i overkant av 900 varer og tjenester. Disse representantvarene er valgt ut på bakgrunn av informasjon fra forbruksundersøkelsen og annen bransjeinformasjon. I konsumprisindeksen for Svalbard er det viktig at vare- og tjenesteutvalget som det innhentes priser fra er representative for Svalbard-befolkningen. Det er dermed nødvendig å gjennomføre flere tilpasninger av produktutvalget fra fastlandet for å tilpasse det konsummønsteret på Svalbard. Utvalget har således blitt supplert med enkelte representantvarer som har stor betydning for en Svalbard-husholdning slik som blant annet snøscootere, scooterdress og våpen. På samme måte har det vært nødvendig å fjerne representantvarer som er ubetydelige eller opplagt ikke inngår i Svalbard-husholdningenes konsum på Svalbard som for eksempel passasjertransport med jernbane, t-bane og trikk, leie av fritidsbolig, inngangsbilletter til idrettsstevner, lønn til hjemmehjelp og parkometeravgift/bomvei. Se Norges Offisielle statistikk (NOS) C680, for mer informasjon om vare- og tjenesteutvalget for fastlandet.

Prisindeksen for Svalbard er i 2004 basert på til sammen 696 representantvarer. Størrelsen på vare- og tjenesteutvalget er klart mindre sammenlignet med utvalget for fastlandet. Dette skyldes manglende prisobservasjoner i enten prisreferanseperioden eller i aktuell periode, i tillegg til at visse representantvarer i fastlandsprisindeksen er fjernet på grunn av liten representativitet. Størrelsen på vare- og tjenesteutvalget er kraftig oppjustert fra 2003 til 2004.

2.7. Prisbegrepet

Prismaterialet i konsumprisindeksen for Svalbard og for fastlandet er faktiske utsalgspriser på varer og tjenester som etterspørres av husholdningene. I konsumprisindeksen for fastlandet inkluderer dette indirekte skatter, avgifter og subsidier som legges på varer og tjenester. I konsumprisindeksen for Svalbard betyr dette etter

fastlandets målestokk såkalte nettopriser, som skyldes at Svalbard er et toll- og avgiftsfritt område. I likhet med prisindeksen for fastlandet, registreres tilbudspriser.

2.8. Prisinnsamling

I konsumprisindeksen for Svalbard er det lagt opp til å følge prinsipper og framgangsmåter som benyttes i utarbeidelsen av konsumprisindeksen for fastlandet. Prisinnsamlingen er trolig det området som avviker mest fra gjeldende metoder i fastlandsmodellen. Datainnsamlingen av vare- og tjenesteutvalget ble hovedsakelig gjennomført i perioden 11.–22. oktober 2004. I motsetning til konsumprisindeksen på fastlandet der datamaterialet i stor grad innhentes gjennom postale spørreskjemaer til bedriftene, blir det for konsumprisindeksen for Svalbard benyttet prisinnsamler og datainnsamlingen har i sin helhet blitt gjennomført av Statistisk sentralbyrås medarbeidere. Prisinnsamlingen i 2004 har for det meste foregått uten problemer og ingen butikker har motsatt seg å være med i undersøkelsen. Prisinnsamlingen på tjenester ble til stor del foretatt fra Oslo gjennom bruk av Internett, e-post og telefon. Prisene fra dagligvarehandelen ble innhentet elektronisk både i 2003 og 2004. Det elektroniske datamaterialet gjør det mulig å danne et mye bredere datagrunnlag, og er med på å redusere mulige feilkilder ettersom unike produktkoder i større grad sikrer sammenligning av produkter av lik kvalitet.

Prisreferansematerialet stammer fra konsumprisindeksen 2003 som i all hovedsak ble innhentet på Svalbard i perioden 06.–17. oktober 2003. Oktober antas å være en uproblematisk prisinnsamlingsmåned i og med at turistsesonger kan forårsake kunstige prisforhøyelser. Ved å fastholde oktober som prisinnsamlingsmåned unngår man i større grad sesongproblematikk, noe som særlig gjør seg gjeldende i prismålingene på klær.

2.9. Revisjon og kontroller

Datamaterialet blir nøye og systematisk kontrollert både før og etter beregning av prisindekser. I konsumprisindeksen for fastlandet er all revisjon automatisert på grunn av store datamengder. Det gjennomføres maskinelle kontroller av blant annet puncheffil, dubletter og observasjoner med store endringer fra forrige måling. Ettersom vi står ovenfor en betraktelig mindre datamengde³ i prisindeksen for Svalbard har revisjonsprosessen fått en langt mer manuell gjennomgang og revisjon. I fastlandsprisindeksen skjer revisjonen i løpet av en kort, intensiv periode etter at datafangsten er avsluttet. I prisindeksen for Svalbard skjer revisjon i langt større grad samtidig med selve datainnsamlingen. Bruk av prisinnsamler gir den fordel at det mulig å stille

³ Det innhentes månedlig mellom 40 000-45 000 prisobservasjoner i konsumprisindeksen for fastlandet. Konsumprisindeksen for Svalbard bygger i 2004 på ca. 5 000 prisobservasjoner.

tilleggsspørsmål og avklare eventuelle ekstremverdier under selve prisinnsamlingen.

I prisindeksen for Svalbard blir datamaterialet på mikronivå kontrollert for punchefeil og andre opplagte feil, ekstremverdier identifiseres, kontrolleres og enten godkjennes eller forkastes. Bedrifter blir kontaktet ved spesielt usikre prisendringer. Ferdige prisindekser blir gransket på representantvarenivå og videre opp på konsumgruppenivå. Prisendringene blir kontrollert mot endringsrater på fastlandet og mot annonserte prisendringer.

3. Feilkilder og usikkerhet i prismålingene

3.1. Feilkilder og usikkerhet

I statistiske undersøkelser vil det kunne forekomme ulike typer feil. Når vi observerer utvalg i stedet for totaltelling vil det alltid være knyttet en viss usikkerhet til statistikken. I likhet med konsumprisindeksen for fastlandet, står konsumprisindeksen for Svalbard ovenfor en rekke mulige feilkilder. I konsumprisindeksen for Svalbard tilkommer det også andre feilkilder. Svalbard er et lite område med et begrenset tilbud av varer og tjenester. Manglende prisobservasjoner i enten prisreferanseperiode eller aktuell periode er med på å redusere et allerede begrenset vare- og tjenesteutvalg, noe som fører til større usikkerhet i prismålingene i prisindeksen for Svalbard sammenlignet med fastlandsmålingene. I prisindeksen for Svalbard er prisindekser på representantvarenivå i flere tilfeller kun basert på en enkelt prisobservasjon. Den enkelte prisobservasjon får dermed større betydning i prisindeksen på Svalbard enn i fastlandsprisindeksen.

En viktig forutsetning for å kunne beregne en konsumprisindeks er at det er mulig å sammenligne prisene på de varer og tjenester som er innhentet i begge prisperiodene. En årlig konsumprisindeks i motsetning til en månedlig konsumprisindeks vanskeliggjør dette. Særlig vareutvalget kan til dels være utskiftet i løpet av denne perioden. Dermed står vi ovenfor problemstillinger med å erstatte utgåtte varer og kvalitetsendringer. Jo lengre perioden er mellom prismålingene, jo større usikkerhet får vi i resultatene.

Feil kan oppstå under prisinnsamling og under bearbeiding av datamaterialet. I konsumprisindeksen på fastlandet innebærer innsamlings- og bearbeidingsfeil ofte feil fra oppgavegiver og feil med skjemautfylling. I konsumprisindeksen for Svalbard benyttes prisinnsamler, og feil kan oppstå ved feilregistreringer og ved mangelfulle varebeskrivelser. Til tross for at materialet er gjennomgått ulike kontroller og analyser, kan det likevel forekomme feil i datamaterialet.

Det er viktig for konsumprisindeksen for Svalbard å fange opp Svalbard-husholdningenes konsummønster.

Eventuelle mangler i vare- og tjenesteutvalget kan gi opphav til skjevheter i prisindeksen. Internasjonale undersøkelser antyder at det er vare- og tjenesteutvalget i konsumprisindekser som kan være årsak til størst skjevhet.

3.2. Frafall

Totalt⁴ og partielt frafall⁵ er også en viktig kilde til usikkerhet i prismålingene. Det totale frafallet er svært lavt i prisindeksen for Svalbard. Bruk av prisinnsamler i stedet for postale spørreskjema gjør at alle bedriftene blir oppsøkt og prisopplysninger innhentet. Totalt frafall oppstår i prisindeksen for Svalbard i de tilfeller bedrifter har blitt nedlagt siden fjorårets undersøkelse eller av en eller annen grunn er ute av drift. Av ulike grunner har det vært tilfeller der det har vært umulig å innhente prisopplysninger under selve prisinnsamlingen på Svalbard, men prisopplysninger fra disse bedriftene er senere blitt innhentet over telefon og e-post. Frafall av bedrifter i prisindeksen for Svalbard kan i verste tilfellet bety at produktområder står helt uten prisobservasjoner, men dette er ikke tilfelle i årets konsumprisindeks.

Partielt frafall oppstår ved at varer har gått ut av produksjon eller er utsolgte. Behandling av partielt frafall blir omhandlet under punkt 3.3 Kvalitetsendringer.

I konsumprisindeksen for fastlandet imputeres⁶ priser maskinelt for totalt og partielt frafall. På grunn av få eller ingen prisopplysninger imputeres ikke frafall i prisindeksen for Svalbard og priser utgår dermed av prismaterialet.

3.3. Kvalitetsendringer

En annen mulig feilkilde i konsumprisindekser er utilfredstillende behandling av kvalitetsendringer. En viktig forutsetning i konsumprisindekser er å måle såkalte rene prisendringer, prisendringer som er forårsaket av kvalitetsendringer skal ikke inngå. På fastlandet beregnes konsumprisindeksen månedlig mot

⁴ Frafall av bedrifter

⁵ Frafall av enkeltobservasjoner

⁶ Estimering av priser på bakgrunn av endringsrater for innrapporterte priser

årlig oppdatering for prisindeksen for Svalbard. Den relativt lange perioden i prisindeksen for Svalbard resulterer i større grad at prisinnsamler står ovenfor et vareutvalg som til dels er utskiftet - omsettes ikke lenger og blir erstattet av andre produkter, modeller og kvaliteter. Prisinnsamler må dermed erstatte utgåtte varer og med det står man ofte ovenfor kvalitetsproblemer. I fastlandsprisindeksen er det bedriftene selv som tar det endelige valg av erstatningsprodukt. I prisindeksen for Svalbard må prisinnsamler, med hjelp av ekspertise i butikkene, velge erstatningsprodukt av tilsvarende kvalitet. Dette kan i praksis være problematisk og i de tilfeller det ikke er mulig å finne et produkt av tilsvarende kvalitet, utgår normalt disse fra prisindeksen. Ved kvalitetsendringer på fastlandet benyttes metoder for kvalitetsjusteringer. I prisindeksen for Svalbard skjer kvalitetsjusteringer på grunn av manglende prisopplysninger, i betydelig mindre grad.

Ved utforming av representantvarene legges noe av grunnlaget for kvalitetsarbeidet. For å gjennomføre gode prismålinger som skiller mellom pris- og kvalitetsendringer er det nødvendig med detaljerte varebeskrivelser. I de tilfeller disse er mangelfulle, kan vi ikke utelukke at det er kvalitetsendringer som ligger til grunn for registrerte prisendringer. Prisendringer som er et resultat av kvalitetsendringer vil få større konsekvenser i prisindeksen for Svalbard enn i fastlandsmodellen på grunn av at den enkelte prisobservasjon har større betydning.

4. Antagelser/problemstillinger på konsumgruppenivå

Det har i konsumprisindeksen for Svalbard vært nødvendig å gjøre visse antagelser. Det har dukket opp forskjellige problemstillinger som har krevd andre løsninger enn gjeldende metoder i konsumprisindeksen for fastlandet. Nedenfor er det på konsumgruppenivå redegjort for de valg som er gjort og som er viktig å legge på minne når man tolker resultatene fra undersøkelsen;

Klær og skotøy

Forbruksundersøkelsen 2001 viser at Svalbard-husholdningene handler mye på postordre og da særlig klær for innendørsbruk. Svalbard-husholdningene handler også klær når de er på fastlandet. Dette har vi tatt hensyn til i prismålingene ved å inkludere priser fra disse salgskanalene i tillegg til priser fra Svalbard-butikker. Vi har derimot mangelfull informasjon om hvordan konsummønsteret fordeler seg mellom disse ulike salgskanalene. Det er derfor forsøkt å inkludere priser fra alle kanaler på de fleste representantvarene, med unntak for typiske sportsklær som vi antar husholdningene i større grad kjøper på Svalbard.

Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo

Vi har valgt å benytte konsumprisindeksmaterialet fra fastlandet for kjøp av møbler og større husholdningsapparater. Ettersom Svalbard er en toll- og avgiftsfri sone, noe som innebærer fritak for merverdiavgifter og andre offentlige avgifter, er prismaterialet justert for merverdiavgift og fraktkostnader er blitt tillagt. Ettersom vi har valgt å legge prisutviklingen på fraktkostnader på strekning Tromsø - Longyearbyen til grunn for prisindeksene, har det trolig vært mer ideelt bare å bruke priser fra Nord-Norge i undersøkelsen. På grunn av mangelfullt prismateriale har det vært nødvendig å benytte hele konsumprisindeksmaterialet. Ved å benytte hele konsumprisindeksmaterialet antar vi at utviklingen i fraktkostnadene Tromsø - Longyearbyen er representativt for utviklingen på landsbasis. Det er fraktkostnadene for sjøtransport som er benyttet.

Helsepleie

Vi har valgt å legge fastlandshusholdningenes konsummønster til grunn for ulike helsetjenester. Forbruksundersøkelsen 2001 viser at Svalbard-

husholdningene benytter helsetjenester i mindre grad enn fastlandsbefolkningen, men vi antar at når Svalbard-husholdningene benytter disse tjenestene kan konsummønsteret sammenlignes med fastlandshusholdninger.

Transport

På Svalbard kjøpes drivstoff inn i store kvantum som varer i lengre perioder. I motsetning til på fastlandet hvor man kan regulere bensinprisene daglig er importører til Svalbard nødt til å betale samme pris for store kvantum. Dette påvirker utsalgsprisen, og den endres som regel ikke annet enn når nye partier blir kjøpt inn. På grunn av manglende prismateriale i prisreferanseperioden har vi valgt å benytte konsumprisindeksmaterialet for kjøp av sykler, justert for merverdiavgift og tillagt fraktkostnader.

Post- og teletjenester

For teletjenestene har vi antatt at Svalbard-husholdningene har samme ringemønster som fastlandshusholdningene.

Kultur og fritid

Prisene på audiovisuelt utstyr innen konsumgruppen "Kultur og fritid" er delvis basert på konsumprisindeksmaterialet på fastlandet. Prisene er justert for merverdiavgift og fraktkostnader er tillagt. På grunn av manglende prismateriale i prisreferanseperioden på båter og båtutstyr har vi valgt å benytte prisopplysninger fra fastlandet og justere disse for avgifter og fraktkostnader. På grunn av fritak for merverdiavgift på bøker er konsumprisindeksmaterialet fra fastlandet lagt til grunn for disse prismålingene.

Prismålingene på pakketurer er gjennomført ved å bruke prismålingene på fastlandet og legge til utgifter til flybilletter Longyearbyen - Tromsø.

Utdanning

Det er et begrenset tilbud av utdanningstjenester på Svalbard. Denne indeksen er i hovedsak basert på diverse kursavgifter. I tillegg har vi valgt å inkludere semesteravgifter fra universitet på fastlandet i prisindeksen. Det betales ingen avgifter direkte til universitet på Svalbard

(UNIS). Studenter betaler semesteravgift til det universitet de er tilknyttet på fastlandet.

Andre varer og tjenester

I konsumgruppen "Andre varer og tjenester" inngår blant annet forsikringspremier. Prisutviklingen for forsikringspremier på bil er basert på fastlandsundersøkelsen. For finansielle tjenester herunder betalingsformidling, har vi på grunn av manglende opplysninger valgt å legge til grunn fastlandets konsummønster.

5. Resultater

Nedenfor redegjøres det for resultatene fra undersøkelsen gjennomført i 2004. Konsumprisindeksen omtales på totalindeksnivå og ned på konsumgruppene. Resultatene nedenfor er også sammenlignet med tilsvarende prisutvikling for fastlandet. Ved sammenligninger av konsumprisindeksen for Svalbard og fastlandet er det viktig å merke seg at forskjeller i vare- og tjenestetvalg og forbruksandeler kan utgjøre viktige forklaringsfaktorer, se forøvrig tabell 3 i vedlegget for oversikt over forbruksandeler i konsumprisindeksen for Svalbard og for fastlandet.

5.1. Konsumprisindeksen samlet

Konsumprisindeksen for Svalbard er 103,1 i oktober 2004 (mars 2001 = 100). Konsumprisene har med andre ord samlet steget med 3,1 prosent fra mars 2001 til oktober 2004. Fra oktober 2003 til oktober 2004 har konsumprisene steget med 1,0 prosent. På hovedgruppenivå er det konsumgruppene "Alkoholholdige drikkevarer og tobakk" og "Utdanning" som har økt mest i pris, men det er prisutviklingen innen konsumgruppene "Transport" og "Bolig, lys og brensel" som har bidratt mest til å trekke opp den generelle konsumprisveksten. Prisutviklingen innen konsumgruppene "Klær og skotøy" og "Post- og teletjenester" har derimot bidratt til å trekke ned prisveksten i samme periode.

Tabell 5.1. Konsumprisindeksen etter COICOP. Prosentvis endring. Okt. 2003– okt. 2004

COICOP	Konsumgruppe	Indeks
	TOTALINDEKS	1,0
01	Matvarer og alkoholholdige drikkevarer	1,7
02	Alkoholholdige drikkevarer og tobakk	5,0
03	Klær og skotøy	- 4,2
04	Bolig, lys og brensel	2,0
05	Møbler, husholdningsartikler mv.	-
06	Helsepleie	1,5
07	Transport	1,7
08	Post- og teletjenester	- 3,6
09	Kultur og fritid	0,8
10	Utdanning	4,7
11	Hotell- og restauranttjenester	1,9
12	Andre varer og tjenester	1,1

Til sammenligning har konsumprisindeksen for fastlandet steget med 1,4 prosent i samme periode. I

likhet med prisutviklingen på Svalbard, er det konsumgruppen "Alkoholholdige drikkevarer" som har økt mest i pris, og det er prisveksten innen "Transport" og "Bolig, lys og brensel" som bidrar mest til å trekke opp konsumprisindeksen samlet på fastlandet. I likhet med prisutviklingen på Svalbard, er det prisene på klær og skotøy samlet som trekker mest ned. Fastlandsprisindeksen justert for avgiftsendringer (KPI-JA), har steget med 0,9 prosent i samme periode.

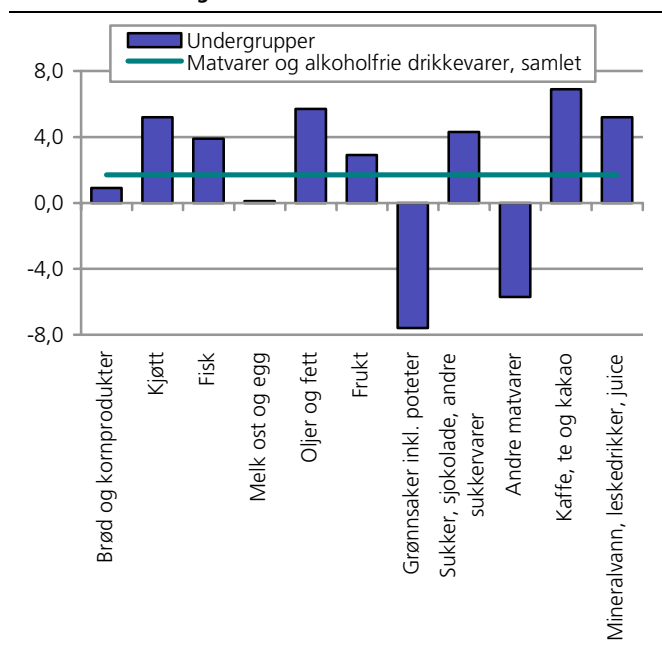
5.2. Resultater på konsumgruppenivå

Nedenfor analyseres prisutviklingen for de 12 konsumgruppene mer i detalj;

5.2.1. Matvarer og alkoholholdige drikkevarer

Prisene på matvarer og alkoholholdige drikkevarer har i gjennomsnitt steget med 1,7 prosent i perioden oktober 2003 til oktober 2004. Prisene på alkoholholdige drikkevarer har økt langt kraftigere enn matvareprisene.

Figur 5.1. Matvarer og alkoholholdige drikkevarer. Prosentvis endring. Okt. 2003 - okt. 2004

Matvareprisene har samlet steget med 1,3 prosent og det er prisveksten på kjøtt og kjøttvarer som i gjennomsnitt har økt med 5,2 prosent, som bidrar klart mest til denne oppgangen. Også undergruppen "Sukker, sjokolade og andre sukkervarer" gir et kraftig bidrag, med en vekstrate på 4,3 prosent. Det er hovedsakelig sukkervarer som sjokolade mv. som bidrar til å trekke opp prisoppgangen i denne gruppen. Det er likevel prisene i undergruppen "oljer og fett" som samlet har steget mest i pris med 5,7 prosent.

Prisene på fisk og fiskevarer samt brød og kornprodukter har steget med henholdsvis 3,9 og 0,9 prosent mens prisene på meieriprodukter har vist en tilnærmet nullendring fra oktober 2003 til oktober 2004.

Prisene på frukt har økt med 2,9 prosent og det er prisene på tørket frukt og nøtter som har økt mest. Prisene på grønnsaker har derimot falt med 7,6 prosent i 12-månedersperioden og bidrar dermed til å dempe prisveksten på matvarer samlet sett. Det er prisene på friske grønnsaker som har falt mest, særlig prisene på tomater og paprika. Også undergruppen "Andre matvarer" som omfatter blant annet supper, krydder og barnemat, bidrar til å redusere veksten i konsumgruppen "matvarer" med et samlet prisfall på 5,7 prosent.

Prisene på alkoholfrie drikkevarer har samlet økt med 5,6 prosent. Undergruppen "Kaffe, te og kakao" har steget mest i pris med 6,9 prosent, mens prisene på mineralvann, leskedrikker og juice samlet har økt med 5,2 prosent.

På Svalbard kan ikke endringer i matvareprisene knyttes til endringer i særavgiftene som f.eks. sjokolade- og sukkeravgift slik de kan på fastlandet. Prisutviklingen på matvarer og alkoholfrie drikkevarer må i stedet ses i sammenheng med blant annet prisutviklingen i fraktkostnader. Flyfraktkostnadene har steget med over 5 prosent i samme periode og er et resultat av sterk økning i drivstofftillegg.

På fastlandet har prisene innen hovedgruppen "Matvarer og alkoholfrie drikkevarer" samlet steget med 0,6 prosent. Også på fastlandet er det undergruppen "Oljer og fett" som har steget mest i pris og prisene på grønnsaker har falt klart mest med 9,8 prosent. Justert for avgiftsendringer har prisene på matvarer og alkoholfrie drikkevarer steget med 0,5 prosent i 12-månedersperioden.

5.2.2 Alkoholfrie drikkevarer og tobakk

Prisene på alkoholfrie drikkevarer og tobakk har samlet steget med 5,0 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004, og er med det den hovedgruppen som har vist kraftigst prisvekst i 12-månedersperioden. Prisene på alkoholfrie drikkevarer har i gjennomsnitt

steget med 4,9 prosent mens tobakksprisene har økt i tilnærmet samme størrelsesorden med 5,1 prosent.

Med en samlet prisoppgang på 6,9 prosent er det brennevinsprisene som bidrar mest til å trekke opp prisveksten på alkoholfrie drikkevarer. Prisene på vin har steget med 5,5 prosent mens ølprisene har steget i langt mindre grad.

I motsetning til prisutviklingen på fastlandet der avgiftsendringer har stor innvirkning på prisutviklingen på disse produktene, må prisutviklingen på Svalbard i stedet knyttes opp mot endrede leverandørpriser og valutakursendringer. Nordpolet AS på Svalbard har større frihet til hyppigere endringer av sine priser sammenlignet med Vinmonopolet på fastlandet, som gjennomfører faste prisendringer i januar, mai og september hvert år.

Som nevnt ovenfor bestemmes prisene på fastlandet i stor grad av avgiftsendringer rundt årsskiftet. Samlet har prisene innen konsumgruppen "Alkoholfrie drikkevarer og tobakk" steget med 7,6 prosent på fastlandet. Det er prisutviklingen på tobakksvarene som styrer prisveksten i konsumgruppen. Samlet har prisene steget med hele 19,1 prosent i perioden og skyldes i all hovedsak en kraftig avgiftsøkning på røyketobakk ved årsskiftet. Prisene på alkoholfrie drikkevarer har derimot falt med 1,1 prosent i 12-månedersperioden. Det er ølprisene som bidrar til å trekke den samlede prisveksten ned med et prisfall på 7,8 prosent. Justert for avgiftsendringer, har prisene for alkoholfrie drikkevarer og tobakk samlet kun steget med 0,4 prosent på fastlandet.

5.2.3 Klær og skotøy

Forbruksundersøkelsen i 2001 viser at Svalbard-husholdningene har større forbruksandeler på klær sammenlignet med fastlandshusholdninger. På Svalbard skaper polarklimaet med sterk kulde og frost behov for spesielle klær. Svalbard-husholdningene handler mye klær på postordre og særlig klær som brukes innendørs. Det handles i tillegg en del klær på fastlandet når man er på besøk og på ferier.

Samlet har prisene på klær og skotøy falt med 4,2 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004. Klesprisene har falt med 3,0 prosent mens prisene på skotøy har falt klart mest med 12,5 prosent. Den samlede nedgangen er klart lavere sammenlignet med prisetallet på klær og skotøy i konsumprisindeksen for perioden mars 2001 - oktober 2003.

Det handles mye på postordre på Svalbard og fraktkostnadene har vært uendret fra 2003 til 2004. Fra 1. januar 2004 innførte posten et "Svalbardtillegg" på 160 kroner pr. kolli. Denne kostnaden har postordre-firmaene hittil dekket selv og Svalbard-husholdningene har ikke blitt belastet med dette tillegget i 2004.

Prisene på klær og skotøy på fastlandet har vist en tilnærmet likt fall i 12-månedersperioden som prisindeksen for Svalbard med 3,7 prosent. I likhet med prisutviklingen på Svalbard har prisene på skotøy falt kraftigere enn klesprisene.

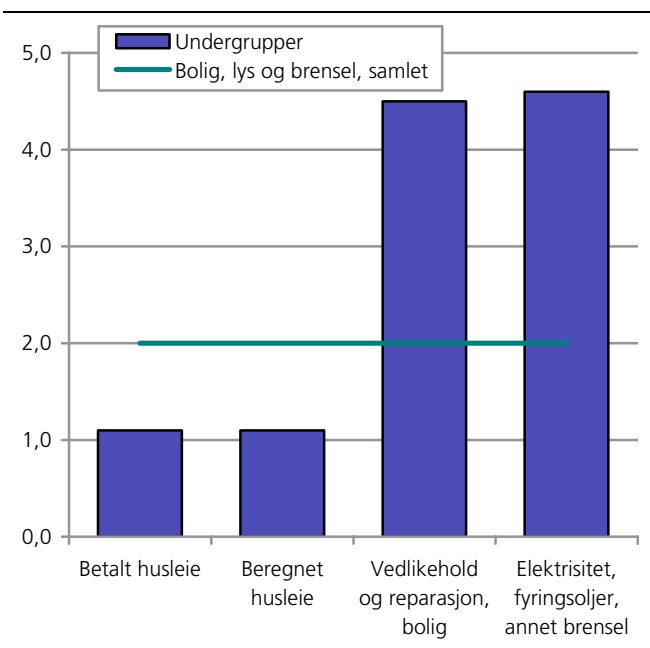
5.2.4. Bolig, lys og brensel

På Svalbard utgjør private husholdningers utgifter til konsumgruppen "Bolig, lys og brensel" ca. 18 prosent av den totale forbruksutgiften. Samlet sett har prisene på varer og tjenester innen konsumgruppen steget med 2,0 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004.

Husleiekomponenten i konsumprisindeksen består av betalt og beregnet husleie. Betalt husleie viser prisutviklingen på leiemarkedet, mens beregnet husleie er et mål på selveierens boligutgifter og er basert på husleieutviklingen på leiemarkedet. Betalt og beregnet husleie har økt med 1,1 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004. Boliger på Svalbard er i hovedsak finansiert av det offentlige og statsansatte har i lang tid nytt godt av frie eller sterkt reduserte boligutgifter. Forbruksundersøkelsen 2001 viser at til tross for at boligutgiftene er lavere på Svalbard enn på fastlandet på grunn av de subsidierte boligene, har forbruksandelen til bolig økt kraftig i perioden 1990 - 2001. Andelen subsidierte boliger har blitt redusert og ansatte i privat sektor uten subsidierte boliger har vokst kraftig.

Priser på produkter og tjenester for vedlikehold og reparasjon av bolig har samlet steget med 4,5 prosent. Tjenester knyttet til vedlikehold og reparasjon av bolig har vist en langt kraftigere prisvekst enn prisene på produkter.

Figur 5.2. Bolig, lys og brensel. Prosentvis endring. Okt. 2003 - okt. 2004

Samlet har prisene på elektrisitet og annen brensel steget med 4,6 prosent. Tilnærmet all oppvarming av privatboliger skjer med fjernvarme på Svalbard og prisene på fjernvarme har i måleperioden steget med 1,7 prosent. Elektrisitetprisene har steget mer med 4,5 prosent.

På fastlandet utgjør konsumgruppen "Bolig, lys og brensel" ¼ del av det totale forbruket. Prisene knyttet til konsumgruppen har i likhet med prisutviklingen på Svalbard samlet steget med 2,0 prosent. Betalt og beregnet husleie har økt med henholdsvis 1,9 og 1,7 prosent, mens prisene på produkter og tjenester for vedlikehold og reparasjon av bolig har samlet steget med 3,6 prosent. Prisene på elektrisitet og annet brensel har økt med 1,2 prosent i samme periode.

5.2.5. Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo

Samlet har konsumgruppen "Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo" vist nullendring i 12-månedersperioden. Prisene på møbler og tepper har i gjennomsnitt falt med 0,3 prosent. Prisutviklingen på møbler er, som tidligere nevnt, basert på konsumprisindeksmaterialet for fastlandet justert for merverdiavgift og fraktkostnader. Tilsvarende har møbel- og teppeprisene på fastlandet samlet falt med 1,1 prosent. Prisforløpet for Svalbard-husholdningen må dermed hovedsakelig ses i sammenheng med økte fraktkostnader. Fraktkostnadene for sjøtransport har i vektclassene opp til 60 kg steget med ca. 3 prosent. Det er fraktkostnadene med båt som ligger til grunn for disse tallene. Flyfraktkostnadene har steget med over 5 prosent i samme periode. Priser på komfyrer, kjøleskap, vaskemaskiner og andre husholdningsapparater inkludert reparasjoner har delvis blitt beregnet på tilsvarende måte, og har i gjennomsnitt vist en oppgang på 1,2 prosent.

Boligtekstiler har blitt registrert med en prisnedgang på 1,1 prosent, også prisene knyttet til verktøy og utstyr til hus og hage har falt i perioden. Priser på varer og tjenester knyttet til rengjøring og ettersyn av bolig samlet sett har økt med 1,6 prosent.

På fastlandet har prisene på varer og tjenester innen denne konsumgruppen samlet falt med 2,0 prosent. Blant annet prisene på boligtekstiler, som har falt med 5,7 prosent bidrar til den samlede prisnedgangen.

5.2.6 Helsepleie

Samlet har prisene på varer og tjenester i konsumgruppen "Helsepleie" steget med 1,5 prosent. Prisene på legemidler, diverse helseartikler og briller mv. har falt marginalt med 0,2 prosent. Svalbard-husholdningene får sine legemidler fraktet fra fastlandet. Tidligere dekket det offentlige all frakt på reseptpliktige legemidler, men fra februar 2003 ble det statlige frakttilskuddet halvert og Svalbard-befolkningen ble, i motsetning til tidligere, belastet med

fraktkostnader. Frakttillegget for pakker under 1 kg er uendret fra 2003 til 2004. For større pakker benyttes "Norgespakke" og for disse har fraktkostnadene økt betraktelig (se kommentar vedr. "Svalbardtillegget" under avsnittet 5.2.8). Denne kraftige økningen ligger ikke til grunn for disse beregningene.

Priser på helsetjenester utenom institusjon inngår også i denne konsumgruppen. Ettersom helsetjenester i stor grad er finansiert av det offentlige, vil den direkte prisen Svalbard-befolkningen står overfor ved bruk av helsetjenester være egenandeler. Svalbard-befolkningen står ovenfor de samme egenandelssatsene som fastlandsbefolkningen. Samlet har prisene på helsetjenestene steget med 6,1 prosent og utgiftene til legebesøk, fysioterapi og tannlegetjenester har økt i tilnærmet samme grad.

Til sammenligning har prisindeksen for "Helsepleie" på fastlandet vist en oppgang på 3,4 prosent. Prisene på legemidler, helseartikler og briller mv. har steget marginalt med 0,1 prosent. I likhet med prisutviklingen på Svalbard har helsetjenester vist en langt kraftigere prisvekst med 5,9 prosent.

På Svalbard er utgifter til helsetjenester mindre enn på fastlandet. Dette kan forklares med at befolkningen på Svalbard er yngre, har færre helseplager og derfor har mindre behov for å kontakte lege, se Kleven (2002).

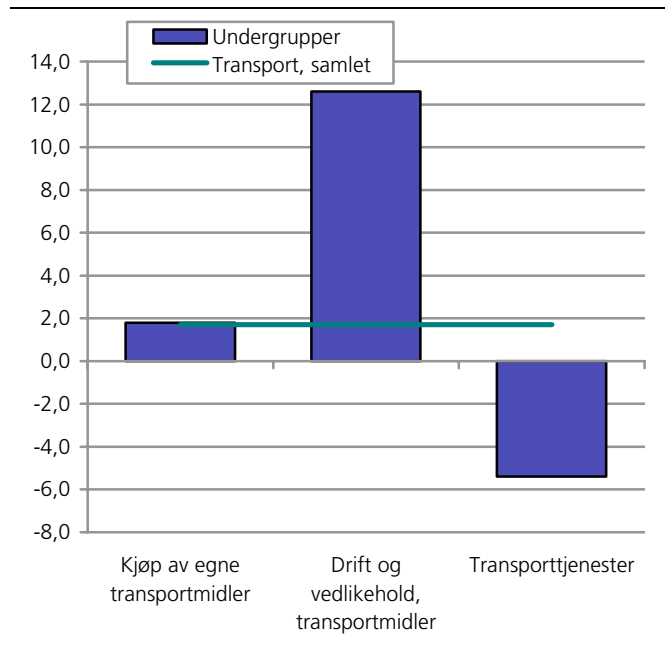
5.2.7. Transport

Forbruksundersøkelsen 2001 viser at utgifter til konsumgruppen "Transport" utgjør den største forbruksposten for Svalbard-befolkningen. Transport utgjør i underkant av ¼ del av den totale forbruksandelen. Denne konsumgruppen omfatter kjøp av egne transportmidler som biler, snøscootere og sykler, drift og vedlikehold av transportmidler samt transporttjenester. Varer og tjenester innen hovedgruppen "Transport" har samlet vist en prisvekst på 1,7 prosent i perioden oktober 2003 – oktober 2004.

Gruppen "Kjøp av egne transportmidler" har vist en prisvekst på 1,8 prosent. Prisene på snøscootere har steget noe mer enn bilprisene. Prisene for drift og vedlikehold av transportmidler har samlet steget med 12,6 prosent, og den viktigste forklaringen er at prisene på drivstoff og smøremidler har økt betraktelig i 12-månedersperioden med 17,2 prosent. Denne oppgangen kan ses i sammenheng med økte oljepriser og økte priser på frakt. Også prisene på vedlikehold og reparasjon på verksted har steget klart mer enn den gjennomsnittlige prisveksten.

Gruppen "Transporttjenester" inneholder passasjertransport med fly og på vei. Samlet har prisene på transporttjenester falt klart med 5,4 prosent. Prisutviklingen i undergruppen er langt på vei styrt av prisene på flyreiser og disse prisene har falt med 5,9 prosent i samme periode.

Figur 5.3. Transport. Prosentvis endring. Okt. 2003 - okt. 2004

Passasjertransport på vei som hovedsakelig innebærer drosjetakster på Svalbard, har derimot økt svakt i måleperioden.

På fastlandet har prisene på varer og tjenester innen konsumgruppen "Transport" steget med 3,2 prosent. Prisene på kjøp av egne transportmidler har vist en oppgang på 1,2 prosent mens prisene knyttet til drift og vedlikehold av transportmidler har økt med 8,6 prosent. I likhet med prisutviklingen på Svalbard er det prisene på drivstoff og smøremidler som samlet har steget med 11,3 prosent som er den viktigste drivkraften bak veksten i denne undergruppen. Priser på transporttjenester har i gjennomsnitt falt med 1,8 prosent. Flybillettprisene viser en annen utvikling enn billettprisene på andre kollektive transportmidler med en markant prisnedgang på 12,7 prosent i 12-månedersperioden.

5.2.8. Post- og teletjenester

Konsumgruppen "Post- og teletjenester" dekker teleutstyr, i tillegg til post- og teletjenester. Samlet sett har prisene i konsumgruppen falt med 3,6 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004 og hovedårsaken er en betydelig prisnedgang på teleutstyr herunder mobiltelefoner. Prisnedgangen i konsumgruppen blir dempet av en særs kraftig økning i prisene på posttjenester som omfatter måling av portoutgifter. Denne oppgangen er et resultat av postens innføring av "Svalbardtillegget" på 160 kroner per kolli fra 1. januar 2004. Teletjenestene har i likhet med teleutstyr vist fallende priser i 12-månedersperioden, men i langt mer moderat grad med 2,6 prosent.

I starten av 2004 ble det innført bredbåndtjenester på Svalbard. Data, telefoni og mobiltelefoni vil fra nå gå gjennom den nye fiberkabelforbindelsen mellom

fastlandet og Svalbard istedenfor via satellitt. Prisene på bredbåndtjenester er ikke inkludert i konsumprisindeksen for Svalbard i denne måleperioden.

Prisene innen "Post- og teletjenester" har i konsumprisindeksen på fastlandet samlet falt med 2,2 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004. I likhet med prisutviklingen på Svalbard, er det prisene på teleutstyr, og særlig mobiltelefoner som trekker ned prisveksten.

5.2.9. Kultur og fritid

Konsumgruppen "Kultur og fritid" inneholder audiovisuelt utstyr, fotoutstyr, IT-utstyr, båter, utstyr til sport og utendørsaktiviteter deriblant våpen, blomster og hageartikler, kulturelle tjenester, bøker, aviser og skrivemateriell, samt feriereiser. Forbruksundersøkelsen 2001 viser at Svalbard-husholdningene er mye involvert i kultur- og fritidsaktiviteter og forbruksandelen er på 15,1 prosent av den totale forbruksutgiften. Konsumgruppen har vist en samlet prisøkning på 0,8 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004.

Prisene på tjenester knyttet til fritid og kultur har steget med 6,8 prosent. Prisene på kinobilletter har steget med 5,3 prosent og det er også blant annet registrert oppgang i inngangsprisene til svømmehallen, dog i mindre grad.

I hovedsak er det fullt avgiftsfritak på Svalbard, men et unntak har vært NRKs kringkastingsavgift. Utgifter til TV-lisensen har steget i perioden for Svalbard-husholdningene.

Prisene på utstyr til sport og utendørsaktiviteter har økt med 3,6 prosent. Aviser, bøker og skrivemateriell har samlet vist en prisvekst på 2,2 prosent og det er prisene på aviser og tidsskrifter samlet som har steget mest.

Prisfall på audiovisuelt utstyr, deriblant TV, IT-utstyr og fotoutstyr bidrar til å dempe vekstraten i konsumgruppen. Audiovisuelt utstyr har i årevis vist fallende priser som følge av rask produktutvikling og raske utskiftninger innen området. Prisene på audiovisuelt utstyr er til dels basert på konsumprisindeksmaterialet fra fastlandet justert for merverdiavgift og frakt-kostnader. Samlet har prisene på audiovisuelt utstyr falt med 6,9 prosent i 12-månedersperioden.

På fastlandet har prisene på varer og tjenester innen "Kultur og fritid" steget med 0,7 prosent i samme periode. Prisene på tjenester knyttet til fritid og kultur har på fastlandet steget med 4,9 prosent mens prisene på aviser, bøker og skrivemateriell samlet har økt med 2,9 prosent. Prisene på audiovisuelt utstyr har derimot falt med 6,0 prosent.

5.2.10. Utdanning

I likhet med helsetjenester, blir utdanningstjenester hovedsakelig finansiert av det offentlige og denne konsumgruppen har en relativ liten vekt i forhold til de andre konsumgruppene. Prisutviklingen innen denne konsumgruppen måles hovedsakelig i form av diverse kursavgifter, men også semesteravgifter på universitet er inkludert. Prisene innen denne konsumgruppen har samlet steget med 4,7 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004, og er den hovedgruppen etter "Alkoholholdige drikkevarer og tobakk" som har steget mest. Ettersom det er et nokså begrenset tilbud av utdanningstjenester på Svalbard og prisindeksen er i hovedsak basert på diverse kursavgifter, er prisindeksen ikke direkte sammenlignbar med tilvarende delindeks for fastlandet.

5.2.11. Hotell- og restauranttjenester

Prisene på hotell- og restauranttjenester har i gjennomsnitt steget med 1,9 prosent fra oktober 2003 til oktober 2004. Prisene på restauranttjenester har økt mest med 2,0 prosent. Forbruksundersøkelsen 2001 viser at Svalbard-husholdningene har større forbruksutgifter til restaurantbesøk sammenlignet med fastlandshusholdningene og forbruksandelen er betydelig større enn forbruksandelen på hotellovernattinger. Samlet har prisene på hotellovernattinger kun vist en marginal økning på 0,1 prosent i samme periode.

Til sammenligning har hotell- og restauranttjenester på fastlandet vist en samlet prisoppgang på 2,5 prosent. Prisene på restauranttjenester har steget 2,7 prosent mens prisene på hotellovernattinger har økt med 1,3 prosent.

5.2.12. Andre varer og tjenester

Denne konsumgruppen omfatter varer og tjenester innen personlig pleie, sosiale omsorgstjenester deriblant barnehager og skolefritidsordning (SFO), ulike personlige varer, forsikring i tillegg til finansielle tjenester. Samlet sett har varer og tjenester innen konsumgruppen "Andre varer og tjenester" vist en prisvekst tilnærmet lik den gjennomsnittlige veksten på 1,1 prosent.

Det er hovedsakelig prisene på forsikringstjenester og sosiale omsorgstjenester som drar opp prisveksten i konsumgruppen. Forsikringspremier har økt med 3,0 prosent mens egenbetalinger innen sosiale omsorgstjenester har steget med 2,3 prosent i 12-månedersperioden. Barnehagesatsene har i perioden sett under ett steget med 2,7 prosent. Barnehageprisene ble opprinnelig kraftig redusert fra 1. januar 2004, men fra september 2004 ble satsene kraftig oppjustert som et resultat av økt etterspørsel og åpning av to nye barnehageavdelinger.

Prisene på varer og tjenester innen personlig pleie bidrar til å dempe prisveksten i konsumgruppen. Prisene har samlet falt med 1,2 prosent og skyldes en prisnedgang på 3,1 prosent på frisørtjenester. Prisene på diverse toalettartikler har samlet vist en svakere prisnedgang på 0,2 prosent.

Også andre personlige varer som blant annet smykker, ur og andre personlige effekter har falt i pris i samme periode mens prisene på finansielle tjenester som betalingsformidling har vist en nullendring.

På fastlandet har konsumgruppen "Andre varer og tjenester" vist en forholdsvis lik prisutvikling med en samlet vekstrate på 0,9 prosent. I likhet med prisutviklingen på Svalbard er det økte forsikringspremier som bidrar til å trekke opp prisveksten i konsumgruppen, med en samlet prisoppgang på 3,6 prosent. Prisene på varer og tjenester innen personlig pleie har steget med 2,0 prosent der prisene på frisørtjenester har økt med 4,7 prosent, mens prisene på toalettartikler har vist en klart svakere prisoppgang. Egenbetalinger knyttet til sosiale omsorgstjenester har på fastlandet falt klart i 12-månedersperioden med 5,8 prosent i gjennomsnitt og må ses i sammenheng med innføringen av maksimalprissatser på barnehageplasser.

Referanseliste

Kleven.Ø.: Levekår i Longyearbyen. En sammenligning mellom Svalbard og fastlandet. Rapport 02/17, Statistisk sentralbyrå.

Norges offisielle statistikk (NOS) C680, Statistisk sentralbyrå: Konsumprisindeksen 1995-2000.

Norges offisielle statistikk (NOS) D253, Statistisk sentralbyrå: Svalbardstatistikk 2003.

Nossum, Å., Sandberg, L.: Harmonisert konsumprisindeks. Notater 99/18, Statistisk sentralbyrå.

Storrud, A.E. mfl.: Pris, forbruk og inntekt. Økonomiske levekår på Svalbard sammenlignet med fastlandet i 1990 og 2000. Rapport 02/14, Statistisk sentralbyrå.

Tabeller

Tabell A1. Indekstall for utvalgte konsumgrupper. COICOP. mars 2001 = 100

		Oktober 2004
	TOTALINDEKS	103,1
01	Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	104,2
011	Matvarer	104,3
0111	Brød og kornprodukter	98,3
0112	Kjøtt	110,4
0113	Fisk	104,1
0114	Melk, ost og egg	105,5
0115	Oljer og fett	104,0
0116	Frukt	110,7
0117	Grønnsaker inkl. poteter og andre rotvekster	94,3
0118	Sukker, syltetøy, sjokolade og andre sukkervarer	109,9
0119	Andre matvarer	91,8
012	Alkoholfrie drikkevarer	103,2
0121	Kaffe, te og kakao	98,7
0122	Mineralvann, leskedrikker og juice	104,7
02	Alkoholholdige drikkevarer og tobakk	103,6
021	Alkoholholdige drikkevarer	102,2
022	Tobakk	109,4
03	Klær og skotøy	86,0
031	Klær	86,2
032	Skotøy	83,7
04	Bolig, lys og brensel	109,6
041	Betalt husleie	108,7
042	Beregnet husleie	108,7
043	Vedlikehold og reparasjon av bolig	113,2
045	Elektrisitet, fyringsoljer og annet brensel	111,4
05	Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo	101,7
051	Møbler, tepper og reparasjoner	104,1
052	Boligtekstiler	100,0
053	Husholdningsapparater inkl. reparasjon	95,7
054	Kjøkkenutstyr, glass, dekketøy mv.	107,5
055	Verktøy og utstyr for hus og hage	95,3
056	Varer og tjenester for rengjøring og ettersyn i bolig	101,3
06	Helsepleie	117,0
061	Legemidler, helseartikler, briller mv.	115,1
062	Helsetjenester utenom institusjon	122,1
07	Transport	103,5
071	Kjøp av egne transportmidler	104,9
072	Drift og vedlikehold av transportmidler	116,7
073	Transporttjenester	94,1
08	Post- og teletjenester	93,9
083	Teletjenester	97,7
09	Kultur og fritid	98,7
091	Audiovisuelt utstyr	79,0
093	Annet utstyr, fritid og hage	98,5
094	Tjenester knyttet til fritid og kultur	109,0
095	Aviser, bøker og skrivemateriell	111,6
10	Utdanning	134,2
11	Hotell- og restauranttjenester	106,1
111	Restauranttjenester	106,2
112	Hotelltjenester	104,8
12	Andre varer og tjenester	110,2
121	Personlig pleie	111,6
123	Andre personlige varer	100,3
124	Sosiale omsorgstjenester	96,0
125	Forsikring	118,6

Tabell A2. Endring i prosent, utvalgte konsumgrupper. COICOP. oktober 2003 - oktober 2004. Svalbard og fastlandet

		Svalbard	Fastlandet
	TOTALINDEKS	1,0	1,4
01	Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	1,7	0,6
011	Matvarer	1,3	0,5
0111	Brød og kornprodukter	0,9	1,4
0112	Kjøtt	5,2	1,2
0113	Fisk	3,9	-0,2
0114	Melk, ost og egg	0,1	2,0
0115	Oljer og fett	5,7	3,8
0116	Frukt	2,9	0,1
0117	Grønnsaker inkl. poteter og andre rotvekster	-7,6	-9,8
0118	Sukker, syltetøy, sjokolade og andre sukkervarer	4,3	2,3
0119	Andre matvarer	-5,7	3,4
012	Alkoholfrie drikkevarer	5,6	1,6
0121	Kaffe, te og kakao	6,9	-0,1
0122	Mineralvann, leskedrikker og juice	5,2	2,1
02	Alkoholholdige drikkevarer og tobakk	5,0	7,6
021	Alkoholholdige drikkevarer	4,9	-1,1
022	Tobakk	5,1	19,1
03	Klær og skotøy	-4,2	-3,7
031	Klær	-3,0	-3,2
032	Skotøy	-12,5	-6,9
04	Bolig, lys og brensel	2,0	2,0
041	Betalt husleie	1,1	1,9
042	Beregnet husleie	1,1	1,7
043	Vedlikehold og reparasjon av bolig	4,5	3,6
045	Elektrisitet, fyringsoljer og annet brensel	4,6	1,2
05	Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo	-	-2,0
051	Møbler, tepper og reparasjoner	-0,3	-1,1
052	Boligtekstiler	-1,1	-5,7
053	Husholdningsapparater inkl. reparasjon	1,2	-
054	Kjøkkenutstyr, glass, dekketøy mv.	-2,2	-0,6
055	Verktøy og utstyr for hus og hage	-1,3	-1,5
056	Varer og tjenester for rengjøring og ettersyn i bolig	1,6	-4,9
06	Helsepleie	1,5	3,4
061	Legemidler, helseartikler, briller mv.	-0,2	0,1
062	Helsetjenester utenom institusjon	6,1	5,9
07	Transport	1,7	3,2
071	Kjøp av egne transportmidler	1,8	1,2
072	Drift og vedlikehold av transportmidler	12,6	8,6
073	Transporttjenester	-5,4	-1,8
08	Post- og teletjenester	-3,6	-2,2
083	Teletjenester	-2,6	-2,5
09	Kultur og fritid	0,8	0,7
091	Audiovisuelt utstyr	-6,9	-6,0
093	Annet utstyr, fritid og hage	-0,4	-0,4
094	Tjenester knyttet til fritid og kultur	6,8	4,9
095	Aviser, bøker og skrivemateriell	2,2	2,9
10	Utdanning	4,7	0,9
11	Hotell- og restauranttjenester	1,9	2,5
111	Restauranttjenester	2,0	2,7
112	Hotelltjenester	0,1	1,3
12	Andre varer og tjenester	1,1	0,9
121	Personlig pleie	-1,2	2,0
123	Andre personlige varer	-3,7	-0,1
124	Sosiale omsorgstjenester	2,3	-5,8
125	Forsikring	3,0	3,6

Tabell A3. Konsumgrupper¹ og forbruksvekter i konsumprisindeksen for Svalbard og for fastlandet. vektandel² i prosent

	Svalbard ³	Fastlandet ⁴
TOTALT	100	100
01 Matvarer og alkoholfrie drikkevarer	12,7	11,6
011 Matvarer	11,5	10,4
0111 Brød og kornprodukter	1,7	1,6
0112 Kjøtt	2,4	2,5
0113 Fisk	0,7	0,7
0114 Melk, ost og egg	2,5	1,7
0115 Oljer og fett	0,3	0,3
0116 Frukt	0,9	0,8
0117 Grønnsaker inkl. poteter og andre rotvekster	1,3	1,0
0118 Sukker, syltetøy, sjokolade og andre sukkervarer	1,2	1,2
0119 Andre matvarer	0,5	0,6
012 Alkoholfrie drikkevarer	1,2	1,2
0121 Kaffe, te og kakao	0,3	0,3
0122 Mineralvann, leskedrikker og juice	0,9	0,9
02 Alkoholholdige drikkevarer og tobakk	2,2	2,9
021 Alkoholholdige drikkevarer	1,8	1,8
022 Tobakk	0,4	1,2
03 Klær og skotøy	7,8	6,0
031 Klær	6,8	5,1
032 Skotøy	1,0	0,8
04 Bolig, lys og brensel	17,6	25,8
041 Betalt husleie	7,5	3,1
042 Beregnet husleie	4,7	11,7
043 Vedlikehold og reparasjon av bolig	2,1	5,2
044 Andre tjenester knyttet til bolig	1,0	1,4
045 Elektrisitet, fyringsoljer og annet brensel	2,3	4,5
05 Møbler, husholdningsartikler og vedlikehold av innbo	4,7	7,2
051 Møbler, teppe og reparasjoner	2,0	2,7
052 Boligtekstiler	0,2	0,8
053 Husholdningsapparater inkl. reparasjon	0,8	1,1
054 Kjøkkenutstyr, glass, dekketøy mv.	0,5	0,7
055 Verktøy og utstyr for hus og hage	0,3	0,7
056 Varer og tjenester for rengjøring og ettersyn i bolig	0,9	1,2
06 Helsepleie	1,5	2,8
061 Legemidler, helseartikler, briller mv.	1,1	1,2
062 Helsetjenester utenom institusjon	0,4	1,6
07 Transport	23,1	17,5
071 Kjøp av egne transportmidler	7,9	8,2
072 Drift og vedlikehold av transportmidler	5,9	6,2
073 Transporttjenester	9,2	3,2
08 Post- og teletjenester¹	2,7	2,5
083 Teletjenester	2,1	2,2
09 Kultur og fritid²	15,1	12,7
091 Audiovisuelt utstyr	3,9	2,4
092 Andre varige konsumgoder knyttet til kultur og fritid	2,7	1,0
093 Annet utstyr, fritid og hage	1,6	2,1
094 Tjenester knyttet til fritid og kultur	3,2	3,1
095 Aviser, bøker og skrivemateriell	2,0	1,9
10 Utdanning	0,3	0,3
11 Hotell- og restauranttjenester	5,4	3,9
111 Restauranttjenester	5,2	3,4
112 Hotelltjenester	0,2	0,4
12 Andre varer og tjenester³	6,9	6,9
121 Personlig pleie	2,1	2,2
123 Andre personlige varer	0,4	0,7
124 Sosiale omsorgstjenester	1,5	1,2
125 Forsikring	2,8	2,4

¹ Grupper som ikke publiseres er (1) Posttjenester, teletstyr (2) Feriereiser, pakketurer (3) Finansielle tjenester utenom forsikring, Andre tjenester

² Vektene er avrundet.

³ Svalbardvektene baseres på forbruksundersøkelsen 2001 på Svalbard.

⁴ Fastlandsvektene baseres på de 3 siste års forbruksundersøkelser og endres årlig. Fastlandsvektene er gjeldende vekter for perioden august 2004-juli 2005.

Representantvarekatalog

Matvarer og alkoholfrie drikkevarer

Matvarer

Brød og kornprodukter

Mel og gryn

Hvetemel, finsiktet
Byggmel
Havregryn
Hvetemel, sammalt, grovt
Semulegryn (av hvede)
Risengryn (grøtris)
Hurtigris

Flatbrød, knekkebrød, kjeks etc.

Sukkerkavringer
Flatbrød
Knekkebrød
Kjeks
Saltstenger

Brød

Hveteloff
Grovbrød
Kneippbrød
Sigdalsbrød, eller annet fiberrikt grovbrød
Helkornbrød
Halvstekte baguetter

Kaker

Hveteboller
Fyrstekake
Wienerbrød
Tørre småkaker

Frokostblandinger og pastaprodukter

Honni Corn
Spaghetti
Puffet ris
Corn Flakes
Frokostblanding

Andre mel- og kornprodukter

Potetmel
Pizza, fryst
Maltekstrakt

Kjøtt

Ferskt kjøtt og fleisk

Okse, bankekjøtt
Lam, stek med mørbrad
Svin, skinkestek uten knoke
Svin, midtkoteletter uten spekk
Fjørfe
Okse, høryrygg
Okse, indrefilet
Lam, fåriskjøtt
Svin, ferskt sideflesk med ben
Svin, bog uten knoke
Reinsdyrkjøtt, stek, surret

Saltet, røkt og tørket kjøtt og fleisk

Spekeskinke med ben
Bacon, oppskåret, vakuumpakket
Salami, vakuumpakket
Fenalår med ben
Fårepølse, vakuumpakket

Kjøttthermetikk

Kjøttboller, hermetiske
Leverpostei, hermetisk
Kjøttkaker, hermetiske
Bogskinke, hermetisk

Ferske produkter av kjøtt

Wienerpølser, vakuumpakket
Kjøttdeig, vanlig, forbrukerpakket
Kjøttpølser, kokte og røkte
Grillpølser, vakuumpakket
Lungemos
Kokt skinke, vakuumpakket
Leverpostei, fersk
Karbonadekaker
Kylling, grillstekt
Karbonadedeig
Medisterpølse, kokt
Kjøttpudding
Blodpølse
Okserull, vakuumpakket
Servaltpølse, vakuumpakket

Fisk

Fersk fisk

Laks, oppskåret
Sei, fersk, renskåret filet

Hyse, fersk, renskåret filet
Torsk, over 1,5 kg, uten hode og innmat
Kveite, stor (over 6 kg), oppskåret
Torsk, fersk, renskåret filet
Steinbitfilet

Fryst fisk

Torsk, dypfryst filet
Spekesild

Saltet, tørket og røkt fisk og skalldyr

Torsk, sprengt filet med øreben og skinn
Torsk, lutefisk
Torsk, klippfisk
Torsk, røkt filet med øreben og skinn
Reker

Middagshermetikk og andre farseprodukter

Fiskepudding
Torskerogn, hermetisk
Fiskeboller, hyse, hermetiske

Småhermetikk

Gaffelbiter
Makrellfilet i tomat
Brisling (sardiner) i tomat
Krabbe, naturell
Kaviar, i tube

Melk, ost og egg

Melk, yoghurt og fløte

H-melk
Skummet kulturmilk
Lettmelk
Kremfløte 38%
Yoghurt med frukt eller bær
Skummet melk

Ost

Norvegia, 27%
Nøkkelost, 27%
Gudbrandsdalsost, helfet, G 35
Geitost (ekte), F G 33
Baconost, eske
Ridderost
Jarlsbergost F45
Normannaost, 29%
Fløtemysost, helfet, pakke
Primula, eske
Rekeost, eske

Andre melkeprodukter

Morsmelkerstatning
Sjokoladepudding

Egg

Egg, kartong

Oljer og fett

Smør

Meierismør, normalsaltet
Meierismør, setertype

Margarin og olje

Soya light
Margarin, animalsk
Margarin, plantemargarin
Vegetabilsk matolje (Soyaolje)

Frukt

Frisk frukt

Druer, grønne
Appelsiner
Epler
Bananer
Plommer
Pærer
Kiwi
Hønningmelon

Tørket frukt og nøtter

Rosiner
Hasselnøtter, med skall
Svisker
Aprikoser
Mandler

Konserverte frukt og bær

Hermetisk ananas
Jordbær, dypfryste

Grønnsaker, inkl. poteter

Friske grønnsaker

Poteter, løs vekt
Kålrot
Hodekål
Blomkål
Gulrøtter i plastpose
Paprika, rød

Løk (vanlig matløk, ikke sjalottløk)
 Agurker (slange-)
 Tomater

Konserverte grønnsaker

Erter, husholdnings-, hermetiske
 Erter, grønne
 Surkål
 Agurker
 Spinat, dypfrost
 Erter, gule
 Rødbeter
 Erter, dypfryste
 Potetgull
 Maiskorn, hermetisk

Sukker, syltetøy, sjokolade og andre sukkervarer

Sukker

Farin
 Raffinade

Syltetøy, marmelade og kompott

Aprikoskompott
 Tyttebærsyltetøy
 Appelsinmarmelade
 Bringebærsyltetøy
 Jordbærsyltetøy

Annet søtt pålegg

Honning
 Sunda
 Sirup
 Nugatti

Iskrem

Iskrem, myk-is
 Ispinner, stor glasurovertrukket
 Saftis

Sjokolade, konfekt, drops etc.

Kokesjokolader
 Spisesjokolader
 Pastiller
 Drops
 Tyggegummi

Andre matvarer

Tomatketchup
 Ertesuppe
 Meksikansk gryte
 Majones

Italiensk salat
 Gelepulver
 Buljongterninger, hønsebuljong
 Husholdningssalt
 Pepper, sort
 Tomatpure
 Tomatsuppe
 Fiskesuppe
 Barnemat, kjøtt med grønnsaker
 Barnegrøt
 Bakepulver
 Eddik, 7%
 Sennep, flaske
 Havsalt, grov
 Taco Dinner
 Pytt i panne, frossen
 Lasagne, frossen

Alkoholrie drikkevarer

Kaffe, te og kakao

Kakao
 Te
 Kaffe, brent
 Pulverkaffe, glass

Mineralvann, leskedrikker og juice

Mineralvann og brus

Brus, flaske
 Farris
 Brus, boks
 Iste, flaske

Saft og juice

Solbærsirup, flaske
 Appelsinjuice i pappemballasje
 Husholdningssaft, flaske
 Appelsinsaft, flaske

Alkoholige drikkevarer og tobakk

Alkoholholdige drikkevarer

Brennevin

Brennevin

Vin

Rødvin
 Hvitvin
 Rosevin, musserende viner
 Hetvin

Øl

Pilsenerøl, flaske
Pilsenerøl, boks
Lettøl

Tobakk

Sigaretter
Tobakk
Snus
Sigarettpapir

Klær og skotøy

Klær

Klesplagg

Herre; skjorter, dresser, bukser, jakker, gensere

Herre V-genser, ull
Herre mansjettskjorte, hvit
Herre mansjettskjorte, ikke hvit
Herre sports- og fritidsskjorte
Herre dress (jakke og bukse), ull
Herre dressjakke, ull
Herre skjorte, kortermet
Herre bukse, jeans
Herre bukse, fløyel

Dame; bluser, kjoler, skjørt, jakker, gensere

Topp, 100 % syntetiske fiber
Dame jakke, strikket, ull
Dame kjole, alm., enkel
Dame skjørt, rett, ull
Dame skjortebluse, bomull, korte ermer
Dame skjortebluse, bomull, lange ermer
Dame genser, acryl

Herre; ytterplagg, fritid

Herre vinterfrakk, ull
Herre fjellanorakk, poplin
Herre skinnjakke, nappaskinn
Herre fritidsjakke
Scooterdress

Dame; ytterplagg, fritid

Dongeribukse (jeans), denim
Dame langbukse, vevet stoff, bomull
Dame skinnjakke, nappa-skin
Dame joggedress, bomull/syntetiske fibre
Damekåpe, ull
Dame stretchbukse, bomull/elastan

Damejakke

Barne- og ungdomsklær

Strømpebukse for barn, bomull
Sparkebukse
Langbukse for barn, dongeri
Barnebukse, plastbelagt tekstil
Barnejakke, plastbelagt tekstil
Babybody, bomull
Parkdress, bevernylon
Hettegenser, bomull
Ullundertøy

Voksne; undertøy, nattøy, t-shirts, sokker, strømper, longs

Ragsokker, ull
Dame knestrømper, nylon, 20 den.
Tennissokker, frotte, bomull/syntetiske fibre
T-shirt av bomull
T-shirt av ull
Herretruse, bomull
Dametruse, bomull
Dametruser, kunstige fibre (rayon)
BH
Dame nattkjole
Herre pyjamas
Herrelongs, ull
Dame strømpebukse, 20 den., nylon
Tennistrøye, korte ermer
Herre ankelsokker, ull
Herre ankelsokker, bomull
Dame, strømpebukse, ull/syntetiske fibre

Annet

College genser, bomull
Regnjakke
Fleece jakke
Pologenser, bomull
Lammeullsgenser
Svømmedrakt, polamid/elastan
Treningsdrakt, 100 % polyester
Boksershorts
Allvørsjakke, Gore-Tex
Allvørsbukse, Gore-Tex

Andre klesplagg, tilbehør til klær

Hatter, luer og hansker

Damehansker, skinn, ullfor
Lue, strikket, bomull/ull
Vanter, strikket, ull
Caps
Slips
Herre skinnbelte

Garn og sytråd

Ullgarn
Trådsnelle, syntetisk tråd
Glidelås

Rensing, vask, reparasjon og leie av klær

Diverse reparasjonstjenester
Vask av snøscooterdress

Skotøy**Sko og annet fottøy**

Herre dagligsko (snøre)
Herre moccasin
Dame pumps
Damemoccasin
Gummistøvler
Herre skoletter
Joggesko
Barnestøvletter, "Cherrox"
Tresko
Lange skinnstøvletter
Hvit ullsål
Herresko, Gore-Tex

Bolig, lys og brensel**Betalt husleie****Betalt husleie, bolig**

Betalt husleie, bolig

Beregnet husleie**Beregnet husleie, bolig**

Beregnet husleie, bolig

Vedlikehold og reparasjon av bolig**Produkter til vedlikehold og reparasjon av bolig**

Panelovn m/ bryter
Maling
Gulvlakk
Dekkbeis
Faspanel
Sement
Kombinasjonsklosett
Elektrisk ledning
Varmtvannsbereider
Vindu m/ isolerglass

Sponplater
Halvhårde fiberplater
Peisovn

Tjenester for vedlikehold og reparasjon av bolig

Lønnskostnad, maler
Lønnskostnad, tømrer
Lønnskostnad, snekker
Lønnskostnad, elektromontør
Lønnskostnad, rørlegger

Andre tjenester knyttet til bolig

Kommunale gebyrer knyttet til egen bolig

Elektrisitet, fyringsoljer og brensel**Elektrisitet**

Elektrisitet

Flytende brensel

Parafin til fyring

Fjernvarme

Fjernvarme

Møbler og husholdningsartikler mv.**Møbler, tepper og reparasjoner****Møbler, innrednings- og dekorasjonsartikler****Møbler**

Ungdomssofa
Barneseng, sprinkelseng
Salongbord
Kommode med 4 skuffer
Skap
Spisebord
Leksepult for barn m/skuffeseksjon
Spisestuestol
Kjøkkenstol
Hvilestol
Madress med enkelt fjærinnelegg
Treseters sofa
Dobbelt seng
Entreset

Lamper og lamperetter

Bordlamper

Vegglampe
Gulvlampe

Tepper og annet gulvbelegg

Gulvtepper, ull

Boligtekstiler

Ullteppe
Stretchlaken
Sengesett, dynetrekk og putevar
Frottehåndkler
Pledd, ull
Glasshånkle
Kjøkkengardiner, 2 fags
Chinz
Helårsdyne

Komfyrer, kjøleskap, vaskemaskiner, andre husholdningsapp. inkl. reparasjoner

Større husholdningsapparater

Komfyrer og andre koke- og varmeapparater

Mikrobølgeovn
Komfyrer

Støvsugere

Støvsugere

Vaskemaskiner og oppvaskmaskiner

Vaskemaskiner
Oppvaskmaskin

Kjøleskap og fryseskap

Kjøleskap
Hjemmefrysere
Kombinert kjøle- og fryseskap

Annet

Vifteovn
Symaskin

Mindre elektriske husholdningsapparater

Strykejern, med termostat
Kjøkkenmaskin
Mixmaster
Kaffetrakter
Vannkoker

Reparasjon av husholdningsapparater

Lønnskostnad, elektromontør

Kjøkkenutstyr, glass, dekketøy mv.

Porselen, stentøy, glass og spisebestikk

Tallerken
Kaffekopper
Kjøkkenglass
Ildfast form
Spiseskjeer
Rødvinsglass

Kokekar mv.

Kasseroller

Annet kjøkkenutstyr

Bøtter av plast
Plastboks
Øser
Osthøvler

Verktøy og utstyr for hus og hage

Større verktøy

Drill

Mindre verktøy og diverse tilbehør

Mindre verktøy

Øks med skaft
Hammer
Håndsag

Andre jern og metallvarer

Vedkjele, kobber

Lyspærer mv.

Lyspærer
Sparepærer
Halogenpærer
Batterier

Varer og tjenester for rengjøring og ettersyn i bolig

Rengjøringsmidler, andre husholdningsartikler

Vaske og pussemidler

Grønnsåpe

Vaskepulver
 Flytende vaskemiddel
 Vindusvaskemiddel
 Skurekrem
 Maskinoppvaskpulver
 Skokrem
 Husholdningsåpe
 Oppvaskmiddel
 Flekkfjerner
 Kobber- og messingpuss
 Stålull m/såpe
 White spirit
 Tøymykner

Andre varer

Skureklut
 Stearinlys
 Fyrstikker
 Matpapir

Lønnet husarbeid

Vask og rulling av dynetrekk
 Pass av barn- privat

Helsepleie

Legemidler, helseartikler, briller mv.

Legemidler

Vitaminer
 Ikke reseptbelagte legemidler
 Reseptbelagte legemidler

Andre helseartikler

Plaster
 Digitalt termometer
 Graviditetstest

Briller mv.

Brilleinnfatning
 Brillerglass
 Kontaktlinser

Helsetjenester utenom institusjon

Legetjenester utenom institusjon

Legekonsultasjon

Tannlegetjenester utenom institusjon

Tannlegetjenester

Paramedisinske tjenester utenom institusjon

Fysikalsk behandling

Transport

Kjøp av egne transportmidler

Biler

Personbiler

Snøscootere

Snøscootere

Sykler

Sykler

Drift og vedlikehold av transportmidler

Reservedeler og tilbehør

Radialdekk, sommerdekk
 Radialdekk, vinterdekk, med pigger
 Radialdekk, vinterdekk, piggfrie
 Tennplugg
 Poleringsvoks til bil
 Frostvæske, plastflaske

Drivstoff og smøremidler

Motorolje
 Bilbensin

Vedlikehold og reparasjon på verksted

Støtfangere til personbil
 Forskjermer til personbil
 Komplette eksosanlegg
 Smøring av personbil
 Skifting av motorolje (inkl. olje)
 Avbalansering av dekk
 Clutch m/disk og lameller
 Utvendig vask av personbil med såpe
 Timepris på bilverksteder, personbilreparasjon

Annet, privat bruk transportmidler

Autodiesel
 Motorolje

Bensin
Snøscooteropplæring

Transporttjenester

Passasjertransport på vei

Passasjertransport med buss

Flybuss
Passasjertransport med drosje

Drosjetakster

Passasjertransport med fly

Flytakster

Post- og teletjenester

Posttjenester

Porto, pakke
Porto, vanlig brev og postkort, innenlands
Porto, postgiro

Teleutstyr

Mobiltelefoner
Batteri til mobiltelefon
Digital trådløs telefon

Teletjenester

Avgift for telefonsamtale, innenlands
Avgift for telefonsamtale, utenlands
Installasjonsgebyr, telefon
Grunnavgift (abonnementsavgift)
Takster, mobiltelefon

Kultur og fritid

Audiovisuelt utstyr

Audiovisuelt utstyr

Stereo Rack-system
CD-spiller
Farge-TV'er inkl. widescreen
Stereo reiseradio
Radio
DVD spiller

Fotoutstyr, kikkerter mv.

Kamera
Video-kamera
Digitalt kamera
Digitalt videokamera

IT-utstyr

PC'er
Fargeskriver
Lommekalkulator

Film, CD, kassetter o.l.

Kassett, uinnspilt
Videokassett, uinnspilt
Film, negativ farge
Compact Disc (CD)
CDR plater
DVD plater for opptak

Reparasjon audiovisuelt utstyr, foto, IT- utstyr

Lønnskostnad, elektromontør

Andre varige konsumgoder knyttet til kultur og fritid

Båter og båtutstyr

Båtmotorer
Båter

Annet utstyr, fritid og hage

Spill, leker og hobby

Diverse leker og hobbyartikler

Utstyr til sport og utendørsaktiviteter

Herre skistøvler
Ski
Rottefella skibinding
Sovepose
Våpen

Blomster og hage

Blomstergjødning, flaske
Blomsterjord, pose
Diverse blomster og planter

Kjæledyr

Hundemat
Kattesand

Tjenester knyttet til kultur og fritid

Sport- og fritidstjenester

Årsavgift for fri trening i treningsrom
Årskort, svømmehall
Dansekurs

Kulturelle tjenester, underholdning

Kinobilletter
Galleribesøk

Leie av videofilm- og utstyr

Den mest populære, utleide videofilm
Den mest populære, utleide videofilm innen kategorien tegnefilm
Leie av videospiller og én videofilm for voksne

Kabel -TV og TV-lisens

TV-lisens, farge-tv
Kabel-TV abonnement

Fremkalling og kopiering av film

Kopiering av fargebilde
Framkalling av fargefilm
Framkalling av digitale bilder

Aviser, bøker og skrivemateriell

Bøker

Rettskrivingsordbok
Leksikon
Ordbøker
Ungdomsbøker
Roman

Aviser og tidsskrifter

Løssalg og abonnement på aviser
Ukeblader

Skrivemateriell

Forretningskonvolutt
Skriveblokk, A-4
Kulepenn

Feriereiser, pakketurer

Selskapsreiser til forskjellige land

Utdanning

Kursavgifter
Semesteravgifter ved universitet

Hotell- og restauranttjenester

Restauranttjenester

Restauranttjenester

Varm pølse m/lompe
Lakserett med tilbehør
Steinbitrett med tilbehør
Torskerett med tilbehør
Dagens middagsrett
Oksefilet (biff) med tilbehør
Reinsdyrfilet med tilbehør
Dessert
Den mest solgte pizzarett
Pizza med biffkjøtt og champignon
Kaffe, kopp
Pils på restaurant
Mineralvann på restaurant
Svinekoteletter
Kaffe, kanne
Hamburger med ost
Pommes frites
Driker
Glass rødvin

Kantiner

Baguetter
Smørbrød
Salater

Hotelltjenester

Enkeltrom m/bad og frokost, pr. person, pr. døgn, helg og hverdag
Dobbeltrom m/bad og frokost, pr. person, pr. døgn, helg og hverdag

Andre varer og tjenester

Personlig pleie

Hårpleie og skjønnhetspleie

Hårklipp, herre
 Hårklipp, dame
 Permanent
 Farge/striping
 Hudpleietjenester

Elektriske apparater til personlig pleie

Barbermaskin
 Elektrisk tannbørste
 Hårføner

Toalettartikler

Kosmetikk, hår- og hudpleiemidler

Barberskum
 Barbervann
 Hårgelé
 Hårkrem, Brylcreem
 Hudkrem
 Pudder
 Neglelakk
 Leppestift
 Deodorant
 Shampo
 Hjemmepermanent
 Hårspray
 Hårfarge
 Hårskum
 After shave
 Eau de Cologne
 Dagkrem
 Håndkrem

Toalettsåpe, tannkrem mv.

Flytende såper
 Toalettsåper
 Tannkremer

Andre toalettartikler

Babybleier
 Sanitetsbind
 Toalettappir
 Tannbørster
 Barberblad

Andre personlige varer

Smykker og ur

Halskjeder gull og sølv
 Vekkerklokker
 Herre armbåndsur

Andre personlige effekter

Ryggsekker
 Barnevogn, liggevogn

Sosiale omsorgstjenester

Skolefritidsordning
 Barnehagetakster

Forsikring

Bolig- og innboforsikring

Forsikring av bolig

Bilforsikring, inkl. reiseforsikring

Ansvars- og kaskoforsikring for personbiler

Finansielle tjenester utenom forsikring

Finansielle tjenester ellers

Tjenester fra finansinstitusjoner

Andre tjenester

Andre tjenester

Tidligere utgitt på emneområdet*Previously issued on the subject***Norges offisielle statistikk (NOS)**

D253: Svalbardstatistikk 2003

C680: Konsumprisindeksen 1995-2000

Rapporter (RAPP)2002/14: Pris, forbruk og inntekt. Økonomiske
levkår på Svalbard sammenlignet med
fastlandet i 1990 og 2000.2002/17: Levekår i Longyearbyen. En sammenligning
mellom Svalbard og fastlandet.

2003/24: Konsumprisindeks for Svalbard 2003

De sist utgitte publikasjonene i serien Rapporter*Recent publications in the series Reports*

- 2004/7 A. Rolland, Ø. Brekke, B.M. Samuelsen og P.R. Silseth: Evaluering av kommunale brukerundersøkelser. Prosjekt utført for Kommunal- og regionaldepartementet av Statistisk sentralbyrå og Handelshøyskolen BI. 2004. 103s. 210 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6582-7
- 2004/8 T.E. Haug: Eierkonsentrasjon og markedsrett i det norske kraftmarkedet. 2004. 39s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6597-5
- 2004/9 M. Kalvaraskaia og A. Langørgen: Capital costs in municipal school buildings. 29s. 150 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6591-6
- 2004/10 Utslipp og ensing i den kommunale avløpssektoren 2002. 69s. 180 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6602-5
- 2004/11 T. Hægeland, L.J. Kirkebøen, O. Raaum and K.G. Salvanes: Marks across lower secondary schools in Norway. What can be explained by the composition of pupils and school resources? 2004. 54s. 180 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6608-8
- 2004/12 E. Engeli og M. Steinnes: Uprøving av nordisk tettstedsdefinisjon i Norge Metode og resultater. 2004. 59s. 180 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6608
- 2004/13 O.F. Vaage: Trening, mosjon og friluftsliv. Resultater fra Levekårsundersøkelsen 2001 og Tidsbruksundersøkelsen 2000. 2004. 63s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6611-4
- 2004/14 B. Lie: Fakta om ti innvandrergupper i Norge. 2004. 90s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6631-9
- 2004/16 T. Lappegård: Valg av livsløp i det flerkulturelle Norge: Forløpsanalyse av giftermål og barnefødsler blant kvinner med innvandrerbakgrunn. 2004. 34s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6644-0
- 2004/17 B. Olsen: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2002. 2004. 29s. 155 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6601-7
- 2004/18 K.M. Heide, E. Holmøy, L. Lerskau og I. Foldøy Solli: Macroeconomic Properties of the Norwegian Applied General Equilibrium Model MSG6. 2004. 55s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6650-5
- 2004/19 D. Ellingsen: Krigsbarns levekår. En registerbasert undersøkelse. 2004. 51s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6655-6
- 2004/20 B.K. Wold, S. Opdahl, E. Rauan, R. Johannessen og I. T. Olsen: Tracking Resource and Policy Impact Incorporating Millennium Development Goals & Indicators and Poverty Reduction Strategy Paper monitoring across sectors. 2004. 129s. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6657-2
- 2004/21 G.I. Gundersen: Bruk av plantevernmidler i jordbruket i 2003. 2004. 97s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6663-7
- 2004/22 A. Snellingen Bye, G.I. Gundersen, T. Sandmo og G. Berge: Jordbruk og miljø. Resultatkontroll i jordbruk 2004. 2004. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6677-7
- 2004/23 H. Nome Næsheim og T. Pedersen: Permittering og sykefravær. 2004. 95s. 180 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6690-4
- 2004/24 J.I. Hamre: Sesongjustering av hovedsreiene i AKU . Dokumnetasjon av ny metode og resultater. 2004. 53s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6692-0
- 2004/25 T.P. Bøe: Funksjonshemmede på arbeidsmarkedet. Rapport fra tilleggsundersøkelse til Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) 2. kvartal 2004. 2004. 29s. 155 kr inkl. mva ISBN 82-537-6694-7
- 2004/26 M. Bråthen og K. Vetvik: Sykefravær og uførepensjon blant innvandrere ansatt i storbykommuner. 2004. 29s. 155kr inkl.mva. ISBN 82-537-6696-3
- 2004/27 K. Flugsrud, G. Haakonsen og K. Aasestad: Vedforbruk, og fyringsvaner i Trondheim og 2003 Bergen. 2004. 100s. 210 kr inkl.mva. ISBN 82-537-6699-8
- 2004/28 M.I. Kirkeberg og J. Epland: Økonomi og levekår for ulike grupper, 2004. 2004 99s. 180 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6708-0
- 2004/29 R. Kjeldstad og E.H. Nymoen: Kvinner og menn i deltidsarbeid. Fordeling og forklaringer. 2004. 126s. 210 kr inkl. mva. ISBN 82-537-6710-2